

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Izda vsak dan svoje izvirne in praznične.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Odobravamo?

Dunaj, 27. julija.

V brzojavu, s katerim je politično društvo »Edinost« nasvetovalo poslancema dr. Rybaču in dr. Gregorinu izstop iz Hrvatsko-slovenskega kluba, se nahaja tudi pasus: »odobravamo osnovanje in postopanje »Narodnega kluba«, obžalujemo krivo tolmačenje« (se. tega postopanja).

Politično društvo tržaških Slovencev, je s tem izreklo, da se mu zdi organizacija »Hrv.-slov. kluba« popolnoma pravilna in dobra, in da je njegov nasvet, da naj primorska napredna poslanca zapustita ta klub diktiran le iz taktičnih, nikakor pa ne iz principijelnih razlogov.

Temu mnenju daje izraz tudi uradni komuniké »Hrv.-slov. kluba«, katerega je Slovenec včeraj seveda po stari navadi falzificiral v osebno izjavo obeh poslancev ter deloma tudi nepravilno priobčil. Ta uradni komuniké poudarja, da sta oba poslancata zasedaj izstopila, ter da je smatrali njihov korak kot za provizoričen (vorläufig).

Če se oba primorska poslancata z omenjenim komunikéjem strinjata, tedaj je jasno da obstojajo med nami in njima še velike difference v naziranjih na celo zadevo.

Mi smo po prvih poročilih smatrali njihov izstop iz »Hrv.-slov. kluba« za principijelen korak, zlasti ker je tržaški nasvet bil brezpogojen. »Edinost« je priporočila »izstop iz Hrv.-slov. kluba«, provizorično pa bi naj bilo po njenem mnenju le to, da se oba poslancata zasedaj ne pridružita nobeni drugi parlamentarni skupini temveč »nadaljujejo akcijo za skupni klub vseh Jugoslovancev«.

Nasprotje med drugim delom sklepa »Edinosti« in pa prvim njega stavkom je očitno. Ako odobrava »Edinost« postopanje »Narodnega kluba«, tedaj se ji zdi konsekvenco tudi uspeh tega postopanja, ustanovitve »Hrv.-slov. kluba« pravilen in dober. Tedaj pa je izstop obeh poslancev res le taktična poteza, preračunjena na to, razburjeno javnost pomiriti in s faktom, da naj predstavlja »H. sl. k.« zaželjeno jugoslovansko organizacijo, spoprijazniti.

Pol. društvo »Edinost« pa dobro ve, da cela jugoslovanska napredna javnost odklanja »Hrv.-slov.

k.« kot predstavitelja naše narodne enote. Da je to stališče pravilno, priznava indirektno »Edinost« sama s tem, da pozivlja dr. Rybača in dr. Gregorina naj »nadaljujejo akcijo za skupni klub vseh Jugoslovancev«.

Oficijelni komuniké je torej neresničen in napačen, ker je vendar razvideti iz sicer nejasnega sklepa tržaškega političnega društva, da se tudi »Edinosti« zdi »Hrv. sl. k.« ponesrečena ideja.

Tržaški Slovenci je ne morejo odobravati in vsak dan jih bo znova podučil, da sta oba poslancata prav v zadnjem trenutku še storila korak, ki ju je obvaroval največjih ponižanj. Od dne do dne se kaže bolj jasno, da ni »Hrv.-slov. k.« ničesar drugega, kakor velika klerikalna organizacija, ki si je vsled nadkriljujoče taktike svojega voditelja s pomočjo par neprevidejših poslancev-neklerikalcev, konkretno s privezanjem »Narodnega kluba«, nadela krinko jugoslovanske, ali vsaj slovensko-hrvatske narodne enote. Pred par dnevi se je vršil v Zagrebu shod, na katerem se je sklenila fuzija vesoljnega jugoslovanskega furtimaštva; Frank, Stadler in dalmatinski »Zlindraši« so si podali tam k skupnemu delu roke, »Hrv.-sl. k.« pa je pozdravil to družbo v imenu Jugoslovanstva, poslal ji za predsednika svojega člana Prodana. V boju za narodno stvar osiveli politiki, pošteni, katerim je že samo ime dr. Franko zopet spomin na mnoge žalostne dogodke narodnega boja, dr. Luginja, prof. Spinčić, prof. Mandić so temu zborovanju kumovali. Izročeni so na milost in nemilost dr. Šusteršiču.

Politično društvo »Edinost« je moglo torej odobravati dobro voljo, dobre namene »Narodnega kluba«, o njegovem postopanju in uspehu pa naj bi bilo rajše in previdnejše molčalo. In to tembolj, ker se diskusija, o dogodkih poslednjih dni šele razvija in je previdnejše počakati s končnimi sodbami do takrat, ko bomo imeli pred nami celi historijat ustanovitve »Hrv.-slov. kl.«.

Kajti pričeli so se oglašati dalmatinski poslanci, ki zatrjujejo, da ne odgovarja vse resnici, kar se je dosedaj tozadevno od udeležnikov pogajanj za ustanovitev skupnega kluba zatrjevalo in pisalo. Poslanec dr. Tresić priobčuje danes v »Slav. Tagblatt« članek, ki vsebuje prav ostru očitjanja napram primorskim poslancem. Dr. Tresić označuje stališče dal-

matinskih naprednih poslancev glede jugosl. skupnega kluba tako-le: Dalmatinci so takoj izjavili, da so za klub, v katerem bi bila dana posameznim podvezavam v vseh ne nujno skupnih zadevah popolna avtonomija. Poudarjali pa so, da naj se zadeva do jeseni odloži, ker je potrebno vse stvarne in organizacijske pogoje natančno fiksirati, za kar treba časa. Nujnejša se jim je zdela tudi ureditev medsebojnega razmerja neklerikalnih poslancev in hoteli so pred vsem obnovitev stare »Zvezce«. Toda primorski poslanci niso hoteli o teh predlogih niti razpravljati, preko Dalmatincev so z dr. Šusteršičem došli do pogajanj, pod katerimi se naj osnuje skupni klub in dalmatinski poslanci so bili postavljeni pred fait accompli; vsi spreminjevalni nasveti so bili zamanj in končno so Dalmatinci uvideli, da se jih hoče le z zvezanimi rokami izročiti dr. Šusteršiču. K temu seveda niso mogli privoliti in tako je slepo in nepremišljeno ravnanje Primorcev pripomoglo klerikalni »Zajednici« do zaželjenega triumfa, da so se Jugoslovani razbili in da so ostali dalmatinski poslanci izolirani. Članek se posebno ostro obrača tudi proti dr. Rybaču ter poudarja, da so primorski poslanci napram ostalim Jugoslovancem pokazali prav malo lojalnosti. Končno pa izraža dr. Tresić bojezen, da se nahaja vprašanje skupnega jugoslovanskega kluba po dogodkih zadnjih dni v mnogo težavnejšem položaju, kakor kdaj poprej.

Dr. Tresićeva izvajanja zaslužijo gotovo pozornost vse naše javnosti. Primorski poslanci bodo na očitjanja gotovo odgovorili, dejstva da je skupni jugoslovanska ideja vsled okolištin, pod katerimi se je izvršila ustanovitev »Hrv.-slov. kluba« pa žal ne bodo mogli negirati.

In to je punctum saliens, kjer bo treba polit. društvu »Edinosti« znova postaviti vprašanje: odobravamo?

Nov položaj v Idriji.

Idrija, 23. julija.

Dne 13. julija t. l. je napravilo novoizvoljeno starešinstvo mesta Idrija obljubo v roke k. kr. okrajnega glavarja po določenih občinskih reda.

S tem dnem je bilo vstoličeno novo starešinstvo za mesto Idrija. Mesto dosedanjega narodno - napredne-

ga župana je zasedel županski stol socialni demokrat. Uprava idrijskega mesta je prešla na zunaj od narodno - napredne na socialnodemokratsko stranko. Rekli smo na zunanaj! Resnično, kajti narodno - napredna stranka ima v mestnem starešinstvu izmed šest svetovalcev štiri, torej odločilno besedo v mestni upravi. Tudi v občinskem odboru samem je najštevilnejše zastopana, ima 11 odbornikov, socialni demokratje štejejo 10, klerikalci pa 9 odbornikov. Nobena stranka nima torej sama zase absolutne večine. V prejšnjem občinskem odboru idrijskem je bilo izmed izvoljenih občinskih odbornikov 18 naprednjakov in 6 socialnih demokratov, imela je torej narodno-napredna stranka veliko absolutno večino.

V trenutku, ko stopa na čelo idrijske občine socialni demokrat, je umestno, da zapišemo nekaj vrst o dobi narodno - napredne uprave idrijskega mesta.

Po dolgem boju in marljivem političnem delu se je posrečilo leta 1896 narodnjakom priboriti si v idrijskem občinskem odboru toliko zastopstvo, da je prišel njihov kandidat za župansko mesto Dragotin Lapajne v ožjo volitev z dotedanjim klerikalnim županom Franom Didičem. Sreča je bila mila narodnemu kandidatu, žreb je odločil za župana Dragotina Lapajneto.

Po nemških, nemškutarskih in klerikalnih županah je bil Dragotin Lapajne prvi naroden in napreden župan v Idriji. Prevzel je mestno upravo v najžalostnejših razmerah. Mesto povsem zanemarjeno, brez vodovodov, ceste, pota v najslabšem stanju, Idrija do takrat niti okusila ni dobrote modernega razvoja. Občinski odbor in župan sta bila zgolj po imenu, mestno upravo je vodil pravzaprav vsakokratni predstojnik c. kr. rudnika, ki ni imel nikdar ne smisla ne srca za razvoj idrijskega mesta in njegovega prebivalstva.

Ni bila torej lahka naloga naprednega občinskega odbora in njegovega župana. Treba je bilo zlomiti stare vkoreninjene tradicije in dvigniti ugled in moč občinskega odbora, oskrbeti mestu času primerni razvoj.

Z moško energijo, mladeniškim ognjem pa iskreno ljubeznijo za svoje rodno mesto, se je Dragotin Lapajne, oprt na zaupanje prebivalstva, lotil težavnega dela za prerojenje idrijskega mesta.

Pod njegovo večšo in marljivo roko sta se zgradila prva velika vodovoda »izvirnica« in »lačna voda«, ki sta postala neprecenljive koristi za idrijsko prebivalstvo. Zgradila se je nova mestna hiša, dal je inicijativo za zgradbo nove mestne ubožnice, ki se je pod njegovim naslednikom gradila. V zvezi z ljubljanskim županom Iv. Hribarjem je zapričel in deloma izvršil predpriprave za železniški projekt Ljubljana - Vrhnika - Idrija. Tako je skrbel, da bi mesto v vsakem oziru napredovalo in se časi primerno razvijalo. Vse zasluge Dragotina Lapajneto za prerojenje idrijskega mesta pa je nadkrilila ustanovitev mestne realke, kajti prav v tem pogledu je bilo mesto najbolj zanemarjeno. Drugo mesto v deželi z nad 5000 prebivalci ni imelo srednješolskega zavoda, niti kakega drugega temu enakega učilišča, dočim so druga mnogo manjša mesta na Kranjskem Novo mesto, Kranj, Kočevje, Krško že imela svoje srednješolske zavode. Rudnik ni več sprejemal toliko mladine v rudarsko državno službo, bilo je tedaj čimdalje več brezposelnih mladeničev. Kam ž njimi! Srednja šola bi mogla nuditi vsaj nekaj odpomoi. Na ustanovitev državne srednje šole ni bilo takrat niti misliti. Dragotin Lapajne je izvršil ustanovitev mestne realke z dobro vero, da jo prej ali slej mora država prevzeti v svojo upravo. Ustanovitev idrijske mestne realke je bila epohalnega pomena ne le za idrijsko mesto, marveč za ves slovenski narod, saj je bil z njo za srednješolski zavod bogatejši, kar znači mnogo v naših bornih kulturnih razmerah. Tako se je Idriji polagoma ustvaril prvi začetek modernega mestnega razvoja. Idrija se je pričela zavedati socialnih in kulturnih nalog.

Po odstopu Dragotina Lapajneto je napredni občinski zastopar ožnjano nadaljevalo po njem zapričeta dela. Razširjevali in zboljševali so se vodovodi, popravljale poti in ceste na vseh koncih in krajih. Skoraj sleherni mestni del je dobil svoj vodovod. Izprožila se je misel regulacijskega načrta za mesto Idrijo, pričelo se je nakladati tozadevni sklad. Spravilo v tir eno izmed najbolj perečih vprašanj idrijskega mesta, regulacijo Nikave. Od naprednega občinskega odbornika je izšla misel ustanovitev ljudske in dijaške kuhinje v zvezi z gospodinjstvo šolo. Zgradila se je mestna ubožnica in

LISTEK.

Na male kavke dan.

Po stenografskem zapisniku prvega vsesverinskega shoda na Goljavi spisal Rado Murnik.

(Dalje.)

Volk: Kaj pa je to, nekrolog?

Merjasec: Nekrolog je osmrtnica ali parte. To bi pa tudi lahko vedel, tepec!

Volk: No, no! Ne bodi no tako siten in neolikan! Vsak ne more biti tako učen kakor ti, študiran hribovec!

Medved: Jasna gospoda, prosim, izvolite se nemudoma pomiriti. Namreč, besedo ima zdaj gospod tvorni svetnik.

Lisjak: Naše glasilo bo opozarjalo društvenike, kje je dobiti več plena.

Divji maček: profesor petja in komorni virtuos na goslih: Bravissimo! (Navdušenje rase.)

Lisjak: Naše glasilo bo poročalo natanko, kdaj se selijo in vračajo ptiči, kdaj imajo zajci, jerebice itd. mlade. Zanimalo se bo pa tudi va hrošče, polže, ribe in rake. Opisovalo bo strupene gobe in škodljive rastline. Poleg tega pa bo objavljalo korenite razprave o pasteh.

Vidra, trgovka z delikatesami: Imenitno! Imenitno! Kar solze mi prihajajo v oči.

Kuna, umetnica na visokem trapezu: Meni tudi. Oh, stric Lisjak je pa res strašno zviti in navihani, pa naj reče kdo kar hoče. Škoda, da je samo obskuren dvorni svetnik!

Medved: Namreč, izvolite molčati, velecenjene zverine, da se gospod govornik ne zmoti ali da nam ne pozabi povedati kaj prav lepega!

Lisjak: V listku bo prinašalo naše glasilo krasne romane, pa tudi zanimive kratke povesti in pesmice. Vsi strokovnjaški članki kakor tudi leposlovni umotvori naših ženskih pisateljev bodo bridko zafrkavali lovec in pse. Vsebinsko bo tako raznovrstna in zabavna, da se bo morala zanimati za list vsaka zavedna zverina.

Ris: Pisal vam bom briljantne listke, pa še prav poceni.

Lisjak: Za vsebino spisov bo vsak sam odgovoren, oziroma tepen, ako bo poročal kaj lažnjivega ali ako ga bo kaj polomil na katerikoli način. List bo prinašal tudi oglase, in sicer tako poceni, da bo lahko sram vsako zverino, ki ne bo nič inserirala. Naše glasilo nam bodi tolažba in moralna podpora, nam bodi bodrilo za resno, pametno delo na protikulturnem, protilovskem in protipasjem polju! Prečistite velezverine in velezverine, zdaj pride konec konca. Pred-

lagam zatorej, da se osnuje »Društvo za varstvo zverin in ujed« in da si ustanovimo glasilo, kakršno sem imel čast pravkar orisati z glavnimi potezami. Komur ugaja moj predlog, naj se hitro postavi na glavo in migaj z zadnjima nogama po zraku!

Vsi poslušalci se veselo postavijo na glavo in hvaležno migajo z nogami.

Lisjak: Potemtakem je moj predlog sprejet brez ugovora. Hvala vam!

Poslušalci: Živio govornik! Živio Lisjak! (Nepopolna navdušenost. Viharno odobranje. Navdušeni poslušalci postavijo naposled tudi govornika na glavo.)

Lisjak (zopet na nogah): Agitirajte za naš list! Kdor prve tri mesece ne bo hotel plačati nič naročnine, ga bo dobival pozneje zastoj.

Medved: Namreč, besedo ima gospod Vodomec, ravnatelj ribogojnega zavoda. Prosim!

Vodomec, seveda burno pozdravljen: Slavne in kosmate zverine!

Poslušalci: Živio govornik! Dobro zna zasajati besede, jako dobro! Le tako dalje!

Vodomec: Najprej vas zahvaljujem iz vsega srca, da ste povabili tudi nas uboge ptiče na ta velepomembni in velevažni shod. Ta vesel dan, gospoda moja, male kavke dan, bo z zlatimi črkami in srebrnimi pi-

kami zapisan v žalostni zgodovini zatiranega živalstva. Čujte in pomilujte nas! Zdaj so pritisnili tudi nas na indeksi. Kar uganjajo hodobni loveci in ribiči proti nam, to presega že vse meje. Očitajo nam, da žremo same postvri, same mlade, žlahtne ribe in mlade rake. Gospoda moja! Kdor ima količkaj zdravega okusa, mi mora pritegniti, da je najslabša postvra še vedno boljša nego najboljša belica. Dobrotljiva mati priroda nas je obdala s posebno lepoto uniformo, pa tudi s posebno finim, skoraj umetniškim okusom. Zakaj bi uživali zanikarno meso, ako je dobrega dosti? Saj tudi človek je rajši slastno pečenko, kakor pa nezabeljen krompir v oblikah. Vodomec nismo taki barbari kakor afričansko neumni noj (Struthio camelus L.), ki požira izgubljene galoše, hlače, jermene, žebelje, čike, radirke, krtače in enako slabo hrano ter si domišlja v temi svoje neumnosti, da je same delikatese. Po pravici se smeja človek temu duraku, ali obenem bi moral nas vodomec občudovati, ne pa preganjati radi tankega okusa. V imenu vseh tovarišev slovesno prosvедуjem proti takim škandaloznim razmeram. Obenem prosim najljubše, da bi imeli v vašem cenjenem listu tudi ptiči svoj kotichek, koder se bomo mogli boriti in braniti z uma svetlim krepljenjem za svoj obstanek!

Ris: Majhen in dober je možiček, pa ga le pihne!

Volk: Saj res. Skoraj nič ga ni videti, pa je očka le hud in ne razsaja slabo. (Najbližji poslušalci čestitajo govorniku.)

Medved: Prosim lepo! Gospod Lisjak ima zopet besedo.

Divji maček: A? Lisjak! No, prav, mian.

Lisjak: Velemožni, velesijajni zbor! Ne smemo pozabiti, da niso vsi ljudje podivjani. Hvala Bogu in svetemu Francišku, še ni izumrl plemeniti rod — nedeljskih lovecev. Predlagam, da bi jim poslali nastopno zaupnico. (Bere:) Roparice in ujede, zbrane na prvem vsesverinskem shodu na Goljavi, zahvaljujemo vse visokorodne, prečastite in velecenjene lovece nedeljske za njih dosedanje blagolajonjenost, milosrčnost in prizanesljivost ter upamo, da ostanejo tudi po slej dobrotljivi zaščitniki ali vsaj nevtalni prijatelji nedolžne preganje divjadi. Kakor želimo iskreno iz vsega srca, da bi kap zadela vse prave lovece, tako želimo nedeljskim prijateljem, da učkajo čili in zdravi leta Metuzalemovi, da jim Bog podeli srečo in zadovoljnost vse žive dni, po smrti pa nebeško krono, amen. Živeli nedeljski loveci, ki nas hodijo obiskovat in kratkočasiti, živeli, živeli! Datum letos na male kavke dan.

Poslušalci: Živeli nedeljski loveci!

(Dalje prihajajo.)

zvišale podpore mestnim ubogim. Hotelo se je prezidati mestno društveno poslopje v mestni dom, v katerem bi se naj nastanila javna čitalnica in knjižnica, gledališče, velika in mala dvorana pa bi služile sicer v prosvetne in razvedrilne namene idrijskega delavnega ljudstva.

Toda napredni občinski odbor je hotel s svojimi lepimi načrti za razvoj idrijskega mesta križev pot. Klerikalcem, ki so imeli toliko let mesto v rokah, a ničesar zanj storili, ni bil nikakor po volji tolik pokret mesta pod napredno upravo, pa so napovedali idrijskim naprednjakom križarsko vojsko. No, dokler je bilo klerikalno rovanje omejeno le na klerikalno časopisje, ni moglo zastaviti poti svobodnemu in smotrnemu razvoju Idrije. Seže, ko so se združili klerikalci in nemški veleposestniki v deželni odbor, pričela se je nečuvna persekucija idrijskega naprednega občinskega odbora in mu preprečila najlepše načrte v korist idrijskega mesta in njegovega prebivalstva.

Mesto Idrija je kot napredna občina prva okusila vso neznosno maščevalnost izvirajočo iz strankarske zagrizenosti klerikalne večine v kranjskem deželnem odboru. Moško je vztrajala Idrija v tem sila težkem boju, ni klonila glave pred klerikalnimi tirani. Cela slovenska javnost je zasledovala boj napredne idrijske občine proti klerikalnemu deželnemu odboru. Kar se je pričelo pred letom dni z Ljubljano in se namerja z vsemi kranjskimi naprednimi občinami, to je Idrija že prestala. Prvi je bil idrijski občinski odbor že leta 1908 razpuščen edino iz političnih nagibov brez najmanjšega stvarnega razloga. S svojim nasprotovanjem pa idrijski klerikalci niso zadeli naprednjakov, marveč so za stotisoče oškodovali mesto samo na edino korist e. kr. erarju.

Položaj, ki ga je ustvarila nedolžnost obeh naprednih strank, je v Idriji ta, da so v občinskem zastopu v večjem številu tudi klerikalci in opirajoč se na to dejstvo, skušajo socialni demokrati, ki imajo na svoji strani župana, omogočiti s klerikalci modus vivendi, na drugi strani pa je narodno - napredna opozicija, opozicija, ki pa ne bo nikdar nasprotovala, kadar bo prihajala v poštev splošna korist idrijskega mesta. V gospodarskem oziru utegne biti socialno - demokratska - klerikalna vlada v Idriji korisna mestu, nikdar pa ne v političnem. Toda tudi v gospodarskem je tedaj, če dobe zmernejši klerikalci premoč nad Oswaldovo hudobnostjo in zagrizenostjo. To pa pokaže najbližja bodočnost.

Politična kronika.

Državni zbor.

Vsled sklepa klubnih načelnikov se je posrečilo debato o mesnem vprašanju prekiniti in tozadevne predloge odkazati draginjskemu odseku. Prvi je govoril posl. H r a s k y, ki je izjavil, da se Ogrski ne sme dati nikakršnih kompenzacij za privolitve, da sme Avstrija uvažati argentinsko meso. Za njim je govoril

poljedelski minister

baron Widmann. Po njegovem mnenju se more draginjsko vprašanje ugodno rešiti le tedaj, če se pospešuje vsa poljedelska produkcija in če se organizira razpečevalni trg, do čim smatra uvoz mesa iz prekomorskih dežel le kot začasno pomoč. Poljedelska produkcija se mora vršiti kar najracionalnejše, obenem se mora pa organizirati trg ter s tem zagotoviti rentabiliteto poljedelske produkcije. Najvažnejša naloga pripada racionalni živinoreji in organiziranemu vnovčevanju živine. Tudi glede drugih živil se mora trg organizirati. Končno je naglašal potrebo, da se združijo konsumenti in producenti v doseg istega cilja, da se namreč na eni strani povzdigne produkcija, na drugi strani pa da se v modernem smislu preorganizirajo tržne in trgovske razmere pri razpečevanju živil.

Govoril je na to vodja trgovinskega ministrstva dr. Mataja, ki ni nič novega in interesantnega povedal.

Posl. pl. Pantz je grajal dosežanje vladno agrarno politiko, ki jo vodi vitez Hohenblum.

Posl. Bauchinger, krščanski socialist, se je povselp do gorostasne trditve, da so draginje pravzaprav vzrok učitelji, ki agitirajo zoper skrajšanje šolske obveznosti.

Generalni kontra - govornik je bil posl. Udržal, ki je razvijal agrarni program svoje stranke. Generalni pro - govornik posl. Wedra je pa zahteval, naj se za toliko časa dovoli uvoz argentinskega mesa, dokler domača živinoreja ne bo mogla zadostiti vsem zahtevam konzumentov.

Nato je bilo vseh šest predlogov, ki se tičejo draginjskega vprašanja,

odkazano draginjskemu odseku, ki naj v teku 24. ur poroča zbornici.

Obpravnavali so potem drohobiško afero, na kar je bila razprava prekinjena.

Deputacija nemškega »National-Verbanda« je bila pri ministrskem predsedniku Gautschu ter mu predložila najbistvenejše želje državnih nastavlencev. Ministrski predsednik je obljubil, da je vlada jeseni predložila več predlog, ki se tičejo ureditve razmer državnih nastavlencev.

Poročila iz Albanije so precej bojevita. Kakor poročajo iz Črne gore, pač ni misliti na to, da bi ustaši odložili orožje. Mirovna misija škaderskega nadškofa se je tudi popolnoma ponesrečila in je nadškof že odpotoval čez Plavnico v Škader. Vsa položaja kaže, da je nevarnost turško-črnogorske vojne od dne do dne večja. Ob črnogorski meji se neprenehoma vrše krvavi boji in bojna sreča je vedno na strani Albancev. Turške čete se trudijo, zboljšati svoj položaj, kar se jim pa ne posreči. 24. t. m. popoldne so turške čete napadle ustaše v Škalju pri Zagorju. Turki so streljali s topovi, toda brezuspešno. Ustaši so po triurnem boju odbili napad. Turki so dobili izdatno pomoč, končno so bili pa vseeno premagani. Ustaši so imeli le enega ranjenca. Ob istem času so Turki napadli Ježnico. Ustaši so tudi tukaj Turke premagali. Turki so imeli velike izgube. Od ustašev so bili ranjeni vodja Ljulaš in še dva Albanci. 25. t. m. rano je 2000 ustašev iz plemena Šaljan napadlo pri Džar Kapi turške čete. Posledica tega uspeha ustašev se lahko smatra za Turke kot uničevalna. Šaljani se bodo zdaj lahko združili s Klementi, Hoti, Grudi in Sastruti, obenem je pa tudi zveza med četami Edhema in Torghut-paše pretirana in vsaka skupna operacija teh dveh turških operacijskih armad onemogočena. Iz Podgorice poročajo, da so Miriditi pri Lješju ujeli in razorožili en cel turški bataljon. Glede zahtev Malisorjev, naj vevlasti prevzamejo garancijo, da bo Turčija držala Albancev dovoljene koncesije, poroča carigradska »Jeni Gazette«, da se je našel izhod. Glede posameznih pogojev naj bi se med turškimi poslankom na Cetinju in voditelji Malisorjev podpisal pismen dogovor, ki naj bi se izročil angleškemu poslaniku na Cetinju. Razvtega naj bi se določila tega dogovora omenila v turško-črnogorski pogodbi glede meje, ki ga ima skleniti.

V Lebrigu na Portugalskem je prišlo v neki cerkvi do krvavega spopada med rojalisti in republikanci. Vodja republikancev, Costa, je bil od zadaj zaboden. Prišlo je do pretepa, pri katerem so rabili bodala in revolverje. Pretep se je nadaljeval na cesti. Prišlo je vojaštvo, ki je zopet napravilo red. Štiri osebe so bile usmrteno, štirinajst težko, trideset pa lahko ranjenih.

Otok Haiti je skoraj popolnoma v oblasti revolucionarjev. Nemčija je poslala tja križarko »Bremen«, kar vzbuja v Združenih državah severoameriških veliko nevoljo. Združene države žele, da se edino njim prizna pravica, braniti vse inozemce v Srednji Ameriki. Londonska »Morningpost« poroča, da je Nemčija udeležena pri tej revoluciji in da je dala revolucionarni stranki 1.200.000 mark na razpolaganje.

Stalersko.

Iz Konjic. V našem trgu se je, kakor je že »Slov. Narod« javil, nastanovila na prizadevanje kneginje Windischgratzove in gospe pl. Lehmanove podružnica štaj. društva za varstvo živali. Podružnica je sklenila širiti društvene ideje tudi med slovenskim prebivalstvom. Kako se to vrši, kaže sledeči dobeseden prepis pisa, ki visi na pošti: Krava govori! Oh človek! Ti ziviš od meni, iz moje Koži čevlje dobiš, z mojim mlekom vz gajaš otroke, z mojim mesom se živiš. Vsaki del mojega trupla porabiš. Tudi moj gnoj ti da krnha. Ker pognoji njivo. Kaj pa ti meni daš? V teške vože me zapregneš, če ravno sem breja. Pre tepaš me če osl abim. Prepustiš me nerazu mnim otrokom, ki me mučijo! Na mesto da bi mi bili hvaležni itd. S tako slovensčino ne bo društvo doseglo pri ljudstvu svojega lepega namena!

Iz Maribora. V Krčevini št. 53 živi kočarica Ana Ferš, ki slavi danes 26. julija svoj - 101. god. Ana Ferš je ostala neomogućena in živi ves čas v eni in isti hišici, katere že 20 let sploh ni zapustila. Starka je še precej duševno in telesno čvrsta.

Sestanek absolventov kmetijske šole na Grmu se priredi 19. in 20. avgusta t. l. Pri tej priliki se bo praznovala tudi petindvajsetletnica zavoda s sledečim programom: V soboto 19.

avgusta: Ob polu 6. uri popoldne: Sprejem gostov na kolodvoru. Odkazanje prenočišč. Ob 7. zvečer: Prijateljski sestanek pri Štemburju v Kandiji. Ob 9. zvečer: Kres na Grmu. V nedeljo 20. avgusta: Ob 8. jutraj: Sv. maša pri Božjem grobu. Ob 9. popoldne: Pozdrav in nagovor došlih gostov v šolski dvorani. Ogledovanje zavoda. Ob polu 1. popoldne: Skupni obed v šolski dvorani. Ob 4. popoldne: Zborovanje absolventov v svrhu stanovske organizacije. — Čas za pri-glasitev je določen do 1. avgusta. Pripravljalni odbor.

Zadruga ključavničarjev v Ljubljani je popeljala svojih članov-mojstrov boljše in starejše učence na podučni izlet v tovarno na Jesenice 15. t. m., da se bolj seznanijo s pridobitvijo in izdelovanjem železa. — Zadruga jih je preskrbela z vožnjo, hrano, ter popeljala pod nadzorstvom gospoda načelnika Iv. Pusta in treh gospodov - mojstrov. Obedovali so pri gosp. Bremen, ključavničarskemu mojstru na Jesenicah, kjer so bili prav dobro postreženi. Zadruga si šteje v dolžnost, zahvaliti si tudi g. ravnatelju Trappnu, ki jih je gostoljubno sprejel in dal dva voditelja za ogled tovarne. V imenu učencev se je zahvalil g. Rebeka učencev gosp. načelniku za tako podučen izlet in za podelitev prostega časa.

Središke novice. Ponarejevalca denarja. Orožništvo v Središču je prijelo brata Murata iz Vitana zaradi ponarejanja denarja. Pri njima so dobili ponarejene 5kronske tolarje, doma pa orodje in material za zlivanje. — Izgubila se je 70letna slaboumna Ana Govedič. Pravijo, da je odšla v bližnje Medjimurje. — Treščilo je v zlozene kopice posestnika Pintariča. Zgorela bi mu bila na njivi vsa rž, ako ne bi prihiteli ljudje pravočasno in pogasili ognja. — O bridki izgubi moramo končno poročati svojim rojakom in prijateljem. Škof je prestavil našega kaplana Kuharja, ki se je tako »odlikoval« pri zadnjih volitvah, v — Golčavo. Srečno pot!

Koroško.

Požari. Včeraj popoldne je zgorel v Šentpavlu v Lavantinski dolini velik samostanski mlin. — V okolici Krive vrbe je pogorelo posestvo Jäger. Vzrok ognja je neznan. Škoda presega zavarovalnico. Po celem Koroškem so divjale včeraj kratke, a nevarne nevihte. Na več krajih je strela užgala, vendar pa je hud naliv po večini zadušil ogenj. Kljub temu pa je napravila strela veliko škodo. V Dolih je ubila nekemu posestniku 2 vola in plemenskega bika, za katerega so mu ponujali kupci pred par dnevi 1000 kron. Posebno trpeli so kraji okoli milstetskega jezera. Tam je padala med nevihto tudi debela gosta toča, ki je uničila skoro vse sadje in pobila vse poljske in vrtno nasade.

Primorsko.

Udeležniki na izletu I. S. Ž. v St. Petru na Krasu, ki niso prijaviili svoje udeležbe potom župnega predststva, a žele obedovati v St. Petru, naj to prijaviijo naravnost »Sokolu« v St. Petru na Krasu.

Župnik obsojen radi volilne agitacije. Pred sodiščem v Ajdovščini se je vršila pred par dnevi obravnava radi nepostavne volilne agitacije, proti ribemberskemu župniku Štrancarju. Župnik, ki se bolj briga za politiko, kot za vero, je bil obsojen na globo 40 kron. Zdrava je taka moralna klofuta za katoliškega župnika. Za denar mu itak ni. Bodo pač njegove verne ovčice občutile tesneje na koži njegove škarje in letela bo izpod njih dlaka tako, da bo župniku morda še kaj preostalo.

Iz Ajdovščine. Župni zlet »Goriške Sokolske župe«, kateri se je vršil v nedeljo tukaj, je krasno vspel. Sokolstva v kroju je bilo nad 400, drugega občinstva okrog 3000. Telovadba je izpadla v vsestransko zadovoljnost. Sploh je bilo navdušenje ves čas velikansko. Cela prireditelj izpadla je v čast in ponos slovenskemu Sokolstvu. — Gospod Milko Krapeš, trgovec z urami v Ljubljani vposlal je »Sokolu« v Ajdovščini povodom župnega zleta v svrhu čim izdatnejšega gmotnega vspeha 2 krasni uri v dar. Srčna hvala! Priporočamo občinstvu, da pri naročilih vpošteva to res narodno trdko!

Porotna razprava radi »Banke popolare« v Gorici. Izmed prič, ki so bile nadalje zaslišane, je izpovedal bivši uradniški banke Nodus, da je bil po Collejevem odhodu v Italijo poslan na Collejevo stanovanje po ključ od blaginje. Žena Collejeva mu je pravila, kako je Colle zadnje čase vedno računal in računal, po cele noči je bil pokoncu. Včas se je opil in nekoč ga je našla na tleh ležečega, kri mu je šla iz ust. Mož je veliko trpel, zanimivo je v Nodusovi izpovedi, da je

rekel, da če se je pregledalo knjige, se je moglo spoznati, da se v banki igra. Omenil je dalje pričo Emila Schwarza, predsednika likvidacijskega odbora. Ta je povedal, da so bile bančne knjige v največjem neredu, tako da se ni nič razumelo. Da je zvedel kaj o igrah, je moral iti v Milan. Našel je mnogo nepravilnosti, v bilanci 1908. falzifikacijo za 260.000 K. Tudi Comfortijeve knjige niso bile v redu. Na Collejev račun so prepisovali reči, katerih niso mogli nikamor drugam utakniti. (Niso imeli zastoj ameriškega knjigovodstva, katerega razven Colleja ni nihče drugi razumel. 200 delnic so pripisovali sedaj na ime advokata Luzzatta, sedaj na njegove otroke, sedaj zopet na Pijanija. Schwarz je konstatiral, da se je dobilo doslej neizterljivih terjatev K 892.806. Potem so izgube v znesku 726.000; vsega skup okoli 1.783.000 K. Spraševanje prič gre le počasi od rok, tako da razprave ne bo še z lepa konec.

Izdatna žepna tatvina. Iztirjevalec tvrdke Afenduli v Trstu 18letni A. Kumar je dvignil včeraj pri družnični angleške banke 10.000 K. Domov grede se je ustavil pri neki prodajalni smokey. Ko je hotel oditi jd zapazil, da mu manjka denarnica z 10.000 kronami. Denarnico mu je najbrže izmaknil kak prebrisan žepni tat, izključeno pa seveda ni, da je denarnico nevede izgubil.

Vročina in seja mestnega sveta v Trstu. V sredo zvečer napovedana seja mestnega sveta v Trstu se ni mogla vršiti. Radi silne vročine se je odgnela velika večina svetovalcev, z izgovorom, da v taki sopari ne morejo zborovati, posebno še, ker ni sedaj nič nujnih predlogov na dnevnem redu.

Za otprpjenjem tilnika je umrla 5 letna hčerka pomorskega zdravnika na parniku »Brindisi« med vožnjo iz Apulije v Pulj.

Nesreča na bojnem parniku. S krova bojne ladje »Zrinji« v Pulju je padel mornar Filip Hartwein v neki čoln, na katerem so imeli premog. Dobil je močne poškodbe na glavi in bo težko okrevale.

Požari v Istri. V vasi Sabadino v občini Marezige je pogorela hiša in gospodarsko poslopje posestniku Antonu Sabadinu. Zgorela je tudi njegova 9 letna hčerka. Škoda znaša 4500 kron. V vasi Sabor pa je izbruhnil ogenj na hiši posestnika in vsakega načelnika Josipa Kojančiča. Hiša in gospodarsko poslopje je popolnoma pogorelo. Le s težavo so domačini in gasilci omejili ogenj. Bila je nevarnost, da pri tej hudi vročini, ko je vse tako pre-sušeno, pogori cela vas. Kojančič ima 8000 kron škodo. Oba pogorela sta zavarovana.

Kolera v Trstu. Tržaški mestni fizikat je izdal poljudno spisano brošuro »Kako se ubranimo kolere«. »Triester Ztg.« omenja pri tem, da je za ljudstvo večje važnosti kot ta poduk, vzgled, katerega naj bi dalo mestni vodstvo ljudstvu s tem, da pazi strog na snago mesta in ustreže socialnim težnjam ljudstva. Preskrbi naj revnejšemu ljudstvu poštena stanovanja, pazi naj na vzgojo otrok v šoli, uredi naj ljudska kopališča, strogo naj nadzoruje trg za jestvine in nar skrb, da ne bodo prodajo mesa in rib monopolizirali posamezni veletrgovci, ki stavijo take cene, da je širšemu ljudstvu nemogoče priti do boljše hrane. Pred vsem pa dajte ljudstvu resen vzgled čistosti in snage, kar bo nanje uplivalo bolj kot vsi tiskani poduki. Stanje za kolero obolelih se je zboljšalo. Ženski, Anžič in Zorn že lahko hodita po vrtu, in v kratkem bodoča okrevala tudi mornar Kanguso in deček Schwarz. Včeraj so izpustili iz zdravstvenega nadzorstva oče a za kolero umrlega dečka Marijanja in več drugih oseb. Zdravniki trdijo, da če še par dni ne oboli nobena interniranih oseb ali v mestu je Trst svojo krizo glede kolere za letos prestal. Vesti, da so se pojavili slučajji kolere v Gorici in v Trzinu so neresnične.

Nezgode. Petrolejska svetilka je padla na glavo med večerju godcu Josipu Berčiču v Trstu. Svetilka se je razbila, petrolej se je vnel in z največjim naporom so rešili Berčiča, da ni zgorel. Dobil je zelo hude opekline na glavi. — Tereziji Obreza v Trstu se je vžgala vsled ne previdnosti velika posoda, napolnjena z rumom. Pet oseb je težko ranjenih. — Z odra drugega nadstropja je padel zidar Rudolf Uršič v ulici Belvedere v Trstu. Pri padcu si je nevarno pretresel možgane. Zastrupiti se je hotela v Trstu 16 letna Tereza Klun doma iz Rakeka. Pila je octovo kislino. — Na parniku »Matthias Kiraly« je nenadoma umrl nek 15 letni mornar. Obdukcija je pokazala, da je dečku počila lobanja. — Vročinska kap je zadela 21 l. delavca pri ljudskem kopališču blizu svetilnika. Sel se je kopat in se je po kopelji vlegel v pesek, kjer je spal na solncu 2 uri.

Vročina v Trstu. V Trstu vlada že cel teden silna vročina, ki še vedno raste. Višek je dosegla včeraj, ko so imeli Tržičani 40° Cel. Ozračje je poleg tega silno soparno, tako da ga tudi noči ne ohladi, in da ni skoro

razločka med dnevnim maksimum in nočnim minimumom. Kopališča so prenapolnjena. Toda tudi v njih se človek ne more zadostno ohladiti, kajti voda ima v obrežnih kopališčih 28° do 30° C. Med delavstvom, ki je udano pijančje se je začela pojavljati radi silne vročine neka vrsta bolezni, ki je podobna morski bolezni. Ta bolezen je radi tega še posebno nevarna, ker ima na sebi polne znake kolere in morajo smatrati zdravniki vsak slučaj za vročinske bolezni za kolero sumljivo obolenje.

Polet iz Opatije na Reko. Tržaški avijatik Vidmar, ki je dosegel v nedeljo tako lep uspeh s svojim poletom iz Gradeža v Trst, priredi v nedeljo 6. avgusta zopet nov polet in sicer iz Opatije na Reko. Dvignil se bode v Preluki pri Opatiji, krožil nato med Opatijo in Lovranu, plul čez Kvarner in se spustil na tla na reškem vezbališču.

Dnevne vesti.

+ Castikraja je škofom dovoljena. Ugled graškega nadsodišča je zopet znamenito poskočil. To je posledica odločbe, s katero je graško nadsodišče obvarovalo nesramnega ljubljanskega škofa pred porotniki. Ta škof je na podel način žalil napredne državnozbornske kandidate, žalil jih je v posebnem pastirskem listu, torej v svoji uradni lastnosti, a graško nadsodišče je našlo skrita vrata in je žaljenim kandidatom onemogočilo dobiti zaščeno. Ta odločba graškega nadsodišča, ki daje škofom pravico, da lahko poštenim ljudem v pastirskih pismih čast kraje, je vzbudila pozornost v vseh kronovinah.

Tudi »Arbeiter Zeitung« je izrekla svoje mnenje ter končno dostavila: »Vprašati pa se mora, kaj pa je naučeno ministrstvo, kateremu je predlagati pastirsko pismo, storilo proti farju, ki svoj urad tako zlorablja.« Nič ni storilo naučno ministrstvo. Škofje morajo svoja pastirska pisma predlagati vladi, a ljubljanskemu škofu ni vlada še nikoli delala sitnosti. Ta Anton Jeglič zlorablja pastirska pisma in svoj urad že vsa leta sem na brezobrazen način, pa vlada mu je to še plačevala z dobrotami. Jeglič je v nekem pastirskem listu grdil cesarja Jožefa II., v zahvalo za to mu je vlada odpisala mnogo tisoč davkov; Jeglič je v raznih pastirskih listih hujskal kakor Krek, in vlada mu je to plačala z ogromnimi brezobrestnimi posojili; Jeglič hujska na bojkot, vlada pa mu to vrača s tem, da ustavi sodno postopanje proti različnim duhovnikom. Jeglič je sramotil napredne državnozbornske kandidate, vlada pa mu je izrekla zahvalo za to s tem, da je onemogočila zasebno obtožbo. Tako je vedno pri nas. In nič se ne čudimo. Krek javno hujska ljudi, da naj naprednjake ubijejo, njegova krivda je objektivno in subjektivno dognana, a mož nadaljuje nemoteno svoje hujskanje in spremlja ga blagoslov ljubljanskega škofa in e. kr. oblasti.

+ Ganljivo veselje ima »Slovenec« nad tiskovno napako, ki se je zadnjič vrnila v naš list, ko je bilo namesto »interministerijalna« internacionalna« konferenca. List, ki sam mrgoli tiskovnih napak, ki je tako slabo zlomljen, zložen in urejen, kakor je pač »Slovenec«, pa nima vzroka, da bi se obešal na tiskovne napake. Vendar mu prav radi privoščimo to veselje, posebno ker kaže, kako natančno in marljivo čitajo naš list. Mi pa temu vzgledu ne bomo sledili, ker imamo preveč boljše dela in dosti premalo prostora, da bi mogli zabeležiti le najizbranejšee neumnosti »Slovenčeve«, kaj šele tiskovne napake.

+ Slovenec, privatni docent na praškem vseučilišču. Naučeno ministrstvo je potrdilo sklep proforskega zbora praškega češkega vseučilišča, da se pripusti dr. Mihajlo Rostohar kot privatni docent za filozofijo na češkem vseučilišču.

+ Promocija. Ivan Keber, vojaški živinovozdravnik v Budimpešti, je bil 12. t. m. promoviran na dunajski živinovozdravniški visoki šoli za doktorja živinovozdravništva.

— Glede kolere nam mestni fizikat še poroča: Če bi se v Ljubljani pojavil kak slučaj kolere, bi bolnika nemudoma prepeljali v mestno bolnišnico za silo. Voz, s katerim se vrši prepeljavo, se v bolnišnici takoj razkuži, istotako se tam razkužijo in preoblečejo kočijaži in strežniki, ki imajo s prepeljavo opraviti. Razven bolnika pa je treba izolirati še vse one osebe, ki so bile z njim v katerikoli dotiki, odkar so se pokazali prvi bolezenski pojavi. Za izolacijo teh oseb je mestni magistrat določil posebne prostore v mestni jubilejski ubožnici, kjer se jim bode tudi preskrbela hrana na mestne stroške. Izolacija imenovanih oseb je z ozirom na zdravstveno blagostanje prebivalstva brezpogojno potrebna. Kajti vsako, ki je bil z bolnikom količkaj v dotiki, se je lahko okužil, kar pa se pokaže šele tekom petih dni, zaradi česa je pet-

dnevno opazovanje potrebno. Če bi se to izoliranje strogo ne izvrševalo, bi vsaka imenovanih oseb lahko razstrela bolezen po najrazličnejših krajih. Mestni fizikat je uverjen, da ima vsakdo toliko socialnega čuta v sebi, da se bo takoj sam javil, če je bil z bolnikom v katerikoli dotiki in da to ne bo šele treba dognati potom dolgotrajnih poizvedovanj. Pa tudi občinstvo naj tozadevno podpira zdravstveno oblast in naj ji takoj javi one, o katerih ve, da so bili z bolnikom v dotiki. Pri takih ljudskih gubah, kakršna je kolera, je pač treba doprinesei splošnemu blagru malo žrtev, kajti tako kugo moremo le zatreti, če se držimo gesla: »vsi za enega, eden za vse.« Kdor se poda po uradnem naročilu v varstveno izolacijo, mora pomisliti, da s tem le ščiti sebe in svoje. Sebe, ker je — če bi se bil ves okužil — od vsega pričetka pod primernim zdravstvenim nadzorstvom, kar je glede poznejšega ozdravljenja največje važnosti, svoje pa, ker bi v prvi vrsti pač na te prenesel kolero.

— **Navodilo, kako se obvarujemo kolere,** dobiti je v uradnih urah na mestnem fizikatu, Mestni dom, II. nadstropje. Priporočamo osobito hišnim gospodarjem, da si omislijo navodila za vse stranke.

— **Vročina** je zadnje dni tako strahovita, da ljudje kar zdihujejo po dežju. Skoro vsak dan napoveduje dunajski centralni meteorološki zavod dež, pa ga ni in ga ni. Oj ti vremenski preroki! V Ljubljani se zopet čujejo bridke pritožbe zaradi primernega večjega javnega kopališča. Ljubljana je vsaj hladna, a kako je šele drugod. V Metliki so 25. t. m. konstatirali, da je imela Kolpa ob 10. dopoldne 26° C, dne 26. pa ob isti uri 28° C, pri Malem otoku, kjer Kolpa mirno stoji, pa je imela celo 30° C. Na solcu so imeli tiste dni v Metliki 54° C, v senci pa 35° C. Hudi časi.

— **Kranjski avtomobilni klub** je preložil nameravano dirko radi velikanske vročine, ki vlada v Gorici. Dan dirke se določi na obnem zboru, ki se vrši v soboto dne 29. t. m.

— **Umrli** je včeraj na Poljanskem nasipu g. Marija Reich, P. v m.

Iz Litije se nam piše: Kakor je bilo že naznanjeno, ima Ciril-Metodova podružnica v nedeljo svoj občni zbor v gostilni pri Urški. Ker je ta občni zbor 25., naj bi se ga rodoljubi v velikem številu udeležili. Tudi bi bilo želeli večje udeležbe iz Šmartne, saj se tudi Litijanci radi odzovejo vsakemu vabilu od tam. — Upamo, da bo letos tudi več doneskov, ko druga leta, ker pobira udno rodoljubna gospa Zofija Steinerjeva v družbi gospe Minke Preinfalk v Litiji; v Šmartnem je pa to delo zopet prevzel marljivi podružnični blagajnik g. Vinko Watzak. — Torej pridite in pokažite, da poznate pomen in korist C. M. družbe.

Umrli je v Idriji rudar in posestnik Ivan Kokalj, ki je bil več let prvi občinski svetovalec v idrijskem občinskem odboru. Umrli je na proletarski bolezni, sušici, star šele 44 let. Pokojnik je bil vnet pristaš in eden izmed ustanoviteljev socialnodemokratske stranke v Idriji, pri kateri je vsled svoje agilitnosti užival veliko zaupanje. Bil je predsednik »Unije« avstr. rud. društev, odbornik rudarske zadruga, bratovske skladnice itd. Svojim svobodomiselnim načelom je ostal zvest do zadnjega diha. Bodi mu blag spomin!

Nesreča pri kopanju. Dne 25. julija okoli 6. zvečer kopali sta se v Kolpi gdna. Pepica Pišlerjeva in gdna. Nosanova, učiteljici v Kuželju. Komaj sta prišli v vodo, ki je bila ravno globoka, spustila se je Pišlerjeva, ki ni znala plavati, malo preveč v vodo. Gdna Nosanova pa za njo, ki je plavalica. Na nekaj hipov opazila je, da se je Pišlerjeva že potapljala. Hotela ji je priskočiti na pomoč, a je komaj iz samega strahu resila sama sebi življenje. Na klicanje na rešitev ni bila nobena pomoč pri rokah in tako je Kolpa ugrabila v svoje žrelo blago dušo, vrlo naprednjakino in dobro učiteljico ter družabnico. S smrtjo gdne. Pišlerjeve izgubili so učiteljski krogi vrlo koleginjo, vaščani Kuželj izbornu učiteljico in dobrotnico, ker je bila vsem dobra prijateljica in svetovalka, a vsem, ki so jo poznali, ljuba in predraga družabnica. Blag jej spomin!

Večer smeja, ki ga priredi danes zvečer kinematograf »Ideal«, spremlja koncert slov. filharmonije. Večer obeta veliko zabave in razvedrila, ker ima izboren spored. Jutri pride kot zadnja slika, že omenjena aktualna slika mestnega nočnega življenja: »Divja noč«, ki je samo za odrasle.

Samomor. Včeraj popoldne je na Posavju skočila v Savo natakarka Frančiška Brodarjeva, rojena 2. aprila 1892 v Seličah, pristojna v Kleče pri Kamniku ter se utopila. Njeno truplo so še istega dne potegnili iz vode. Nesrečnica je preje napisala tri pisma ter jih pustila v ročni torbici na bregu. To ona natakarka, o kateri smo že včeraj poročali, da je

prednočjem hotela skočiti na Poljanskem nasipu v Ljubljano, a jo je bil še pravočasno rešil nek ključničar ter oddal policiji, ki jo je imela do včeraj zjutraj v varstvu. Kakor se vidi, je nesrečnica na vsak način hotela storiti smrt, in da bi pri tem ne bila ovirana, je šla svoj naklep udeleviti na Posavje.

Izgnubil je nek gospod denarnico, v kateri je imel do 8 K denarja. Sluga Jakob Kamenšek je našel dve šerpi Štefanija Paulova pa pozlačen uhan.

Narodna obramba.

Mladina s Tržaške ceste priredi v nedeljo 30. t. m. pri Novaku na Tržaški cesti št. 21 na lastnem odrin z lastnimi dekoracijami, ki so si jih mali večidel sami napravili, dve igri in sicer »Darežljivi otroci« v pet prizorčkih in »Lažnjiva Danica« v dveh dejanjih, ki jih je spisala Mara Gregoričeva. Začetek predstave je ob 8. zvečer in je vstop prost, ker pa je prireditelj namenjena v podporo družbe sv. Cirila in Metoda, sprejmejo mladi igralci hvalečno vsak dar. Opozarjamo na to prireditelj ljubitelje mladine, zlasti s Tržaške ceste in okolice.

Velikanski požar v Carigradu.

Vulkan je Carigrad. Dolgo je miroval predno je izbruhnil z vso elementarno silo. V Jeni seraju so izbruhnili včeraj zjutraj zopet trije požari, katere pa so gasilci, ki so razpostavljani po celem mestu, in vojaki, ki strazijske ulice in javna poslopja, hitro pogasili. Požar je uničil dve veliki trgovini, med tem ko se je posrečilo gasilec druga poslopja rešiti. Predvčerajšnjem zvečer je bilo tudi trgovinsko središče v Stambulu v velikih skrbih in prebivalstva se je polastila nepopisna groza. V najbolj obljubljenem trgovskem delu, v bližini večjih bazarov je izbruhnil v nekem skladišču ogenj in videti je bilo, da se razširi na sosedna poslopja, kar bi bilo imelo za posledico, da bi bil izginil zopet cel del mesta. K sreči pa se je posrečilo gasilec po nadčloveško naporom delu omejiti ogenj, tako da je zgorelo samo skladišče. Nervoznost, ki se je polastila prebivalstva, je tako velika, da je morala včeraj posredovati kavalarija, ki je zajahala med razburjenim množico, da jo razkropi. Položaj v Carigradu je nepopisen. Na tisoče in tisoče ljudi bdi po cele noči, ker se boje novih požarov. Ljudje v nekaterih mestnih delih so vedno pripravljeni na beg. V kovčgih imajo spravljeno svoje najdragocenejše imetje in živila. Cigani iz okolice se klatijo po pogoriščih in ulicah in krajevo vojaštvo pa je brez moči in izmučeno vsled ne prestane službe. Velik del garnizije je vedno pripravljen v vojašnicah. Kjer se pokaže veliki vezir, ga sprejemajo z psovanjem. Ljudje vidijo v njegovem postopanju zločin proti varnosti glavnega mesta in javno se kaže nevolja nad tem, da skuša vlada vzbuditi mnenje, da so požari le posledica nesrečnih slučajev, namesto da bi energično nastopala proti znanim krivcem. Opozicija hoče na vsak način izsiliti sklicanje parlamenta, kar pa skuša večina še vedno preprečiti. Celo najzmernejši politiki presojajo položaj zelo pesimistično. Splošno pa je opaziti, da se boje ljudje celo odkrito govoriti in povedati svoje mnenje, ker vidijo v vsakem človeku volhuna ali pa agenta nezadovoljnih. Neki višji častnik se je izrazil o namenu požara, kakor smo že slišali v brzojavah poročali, da so imeli požigalci namen uničiti detaljne vojne načrte, ki so shranjeni v poslopiju generalnega štaba in vojnega ministrstva ob vojaškem vežbališču v Eski seraju. Tudi pred finančnim ministrom se je ustavil požar, dasiravno leži to med večjo skupino hiš. Nekega Grka so prijeli, ko je hotel ravno zažgati stanovanje nekega višjega častnika ravno tako pozneje še nekega drugega Grka. Vsemu temu pa se pridružuje še kolera, ki je celo po uradnih zatrdilih zahtevala že 9 žrtev. Seveda turška vlada niti v tem ni odkritosrčna, ter zanika, kakor je delala to italijanska vlada, da bi se bila kolera že zelo opasno razširila. V teh časih, ko ima vlada na vseh krajih polne roke dela, se tudi ne utegne brigati toliko na zdravstveno stanje Carigrada. Po privatnih poročilih je kolera zahtevala že mnogo žrtev in je pričakovati, da se v kratkem še mnogo bolj razširi zlasti med revnim prebivalstvom in med pogoreli. Mnogo jih je namreč, ki niso dobili prostora v vojaških taboriščih in ti spe po cestah in po vežah ter včasih nesnago, ki že itak vlada v carigradskih ulicah. Vojaštvo pa jih preganja od kraja do kraja, ker se boji novih požarov. Tako ti nesrečni nimajo niti prostora, kamor bi položili glavo. Utrujeni, izmučeni in izstradani tavajo po ulicah in iluzorično je misliti pri takih razmerah na sanitarne odredbe. Mnogo teh ne-

srečnih je našlo pribežališče v starih stolpih bizantinskega mestnega obzidja in zunaj mesta v kamenolomih. Mesto namerava odkupiti pogorelim zemljišča, kjer so stale njih hiše ali pa jim odkazati druga stabišča, da sežida na pogorišču moderno mesto.

Razne stvari.

* **Požar na Dunaju.** Predvčerajšnjem je izbruhnil na Dunaju ob 8. zvečer velik požar na lesnem skladišču tvrdke Krull v bližini Severnega kolodvora, skladišča premoga in petrolejskega zbirališča tvrdke Siemens & Schuckert. Ogenj je izbruhnil v mali utici za bencin in se je hitro razširil na vsa skladišča. Gasilci imajo zelo težavno delo, ker ne morejo do ognja. Pota med posameznimi lesnimi skladi so namreč preozka. Gasilci se trudijo obvarovati vsaj skladišče premoga in petrolejsko zbirališče pred požarom. Močni oddelki policije so prišli na pogorišče, da branijo tisoč in tisočglavi množici gledalcev, da ne ovirajo rešilne akcije. Tudi vode je zmanjkalo, vsled česar so morali napeljati cevi do Donave. Kakor zatrjujejo, je nekdo zažgal. Aretili so baje nekega delavca, ki je pilaval les s petrolejem. Po drugih poročilih pa se je javil baje neki pred kratkim odpušteni diurnist ponoči na komisarijatu, češ da je on zažgal. Požar so videli po vsem Dunaju in se je razširil tako, da so že obupali, da bi ga mogli omejiti. Vojaštvo in policija je zastražila ceste v okolici. Danes do 5. zjutraj se je posrečilo izprazniti zbirališča za petrolej, velika nevarnost pa je vsled vetra, da začne goreti skladišče premoga. Sicer so del premoga, ki je bil v neposredni bližini gorečega skladišča, že odstranili, vendar pa je lahko mogoče, da se razširi požar tudi na premo. Za v bližini stoji še Schuckertovo tovarno sedaj ni več nevarnosti. Škodo cenijo na 1 milijon kron. Opolnoči je prišel na kraj požara tudi ministrski predsednik baron Gautsch, princ Liechtenstein, grof Stürgkh in domobranski minister Georgi.

* **Vročina.** Po celi srednji Evropi vlada neobičajno velika vročina. Samo s Češkega poročajo o nevihtah in še precej normalni poletni toploti, med tem, ko prihajajo iz vseh drugih avstrijskih pokrajin poročila o suši in o nezagodah vsled vročine, med katere moramo šteti tudi slučaje, da se ljudje ponesrečijo pri kopanju. Na Dunaju je zbolelo tekmo 6 ur vsled vročine 6 oseb, 2 osebi pa ste umrli vsled vročinske kapi. V Lincu sta utonila 2 pri kopanju v Donavi, tudi v Crnovicah je utonil 1 v Seretu. V Solnogradu trpe na pomanjkanju vode. Vodovod je toliko oslabil, da višje ležeča stanovanja vsled premajhnega pritiska ne dostavijo vode. Da preskrbe neko večjo restavracijo z vodo, so morali postaviti na dvorišču restavracije brigadnico ki dviga vodo v ceveh. Na bavarskem je suša uničila krmo in vlada svetuje bavarskemu poljedelstvu, da si že sedaj preskrbi nadomestna krmila, da ne bo trpela živinoreja. Znani bavarski veleposelnik grof Sprei v Allenbachu je prodal predvčerajšnjem svojo živino ker se je zbal pomanjkanja krmne. — Od drugih strani poročajo o velikih nevihtah. Tako je razsajala nevihta na Tirolskem in je zažgala strela v bližini Schwaza velik gozd. V Ehrwaldu in Eppanu je treščilo tudi v električno centralo in razrušilo stroje. Tudi v Bocnu in okolici je napravila nevihta mnogo škode. Na severnem Češkem ob češko-nemški meji je padla tako toča, da je razbila okna internacionalnega ekspresnega vlaka, ki se je vozil skoraj pol ure skozi ledeni dež. Žetev v onih krajih je uničena. V kopališču Chudova je nevihta preplavila kopališki park 1 m visoko. Pri Plzni gori velik gozd. Vojaštvo je moralo posredovati pri gasitvi. Tudi o požarih na poljih in travnikih poročajo s Češkega. V Berlinu je nevihta preplavila ceste in onemogočila promet. — Iz Inomosta poročajo, da je vročina tako velika, da se celo ledeniki tope z neverjetno naglico. — V Berlinu je strela udarila več kot 50 krat. V neki čitalnici je razbilo vsa okna, v neki kavarni je strela omotila dva gosta in natakarko. Kljub temu se vročina ni znižala.

* **Poljski klub in poljske zahteve.** Dunaj, 28. julija. Poljski klub je imel sredi noči pozno sejo, v kateri se je razvila zelo živahna in važna debata o stališču Poljakov proti vladi. O seji je izdal pozno ponoči »Poljski klub« komuniké. »Poljski klub« hoče podpirati vlado, če si ta zapiše na program deželno avtonomijo. »Poljski klub« zahteva, da varuje vlada pravice dežela, zlasti Galicije v kulturnem in gospodarskem oziru in stoji na stališču, da je vodocestno vprašanje ena glavnih zahtev Poljakov. »Poljski klub« zahteva ureditev deželnih financ in lokalno železniškega vprašanja kot nujno potrebo. Vladi si mora zagotoviti trdno parlamentarno večino. Na podlagi koalicije parlamentarnih strank s trdnim programom. »Poljski klub« priznava važnost rešitve narodnostnih sporov, zlasti poravnava češko-nemškega spora. Zahteva pa, da se začne tudi v Galiciji pogajanja med Poljaki in Rusini, da se ustanovi modus vivendi v deželi na podlagi pravičnosti in realne potrebe.

* **Argentinsko meso.** Dunaj, 28. julija. Draginski odsek je imel danes dopoldne sejo v kateri je bil sprejet predlog, da mora vlada dovoliti kvantitativno in časovno neomejen uvoz argentinskega mesa. Ta predlog je bil sprejet z 29 proti 15 glasovom. Sprejet je bil tudi dodatni predlog češkega poslanca Čeha, ki zahteva zvišanje importnega kontingenta srbskega mesa.

* **Dunaj, 28. julija.** Poslanec Mandić, načelnik draginskega odseka, bo stavil jutri v zbornici od draginskega odseka sprejete predloge. Vsi slovenski neklerikalni poslanci bodo glasovali za te predloge, t. j. za uvoz argentinskega mesa in odprtje meje za uvoz srbske živine.

* **Imenovanja v finančni službi.** Dunaj, 28. julija. Finančni minister je imenoval finančne tajnike dr. Janka Ponebška, Maksa Kostanjeveca in dr. Ivana Rupnika za finančne svetnike.

* **Ljudske šole — klerikalni krepilji.** Dunaj, 28. julija. Stajerski klerikalni poslanec Hagenhofer je vložil današnji seji zbornice predlog za prenositev državnega šolskega zakonika. V svojem predlogu zahteva, da naj se odpravi § 75, namesto njega pa naj se sprejme določba, da imajo posamezne dežele odločati o šolskem vprašanju. Deželni zbori naj bi odločali pred vsem o zadevah, ki jih obsegajo §§ 17, 18, 19, 21 odstavka 1, 3, 5 in 6, 22 odstavka 2, 28, 38 in 48 odstavka 2. Hagenhoferjev predlog ima namen izročiti ljudsko šolstvo klerikalnemu nasilju in agrarcem. Zlasti bi se to zgodilo s slovenskim šolstvom, ki bi bilo na milost in ne-

milost izročeno klerikalni strahovladi. Zaradi tega pa so se odločili slovenski klerikalci tudi takoj za ta Hagenhoferjev predlog in bodo brez dvoma skušali izrabiti »Hrvatsko-slovenski klub«, da podpira to eminentno nazadnjaško in klerikalno nakano.

Legitimačni odsek.

Dunaj, 28. julija. V legitimačnem odseku, ki se je danes konstituiral je naglašal poslanec Daszinsky potrebo, da poda ta odsek še v jeseni svoja poročila o protestiranih mandatih. Prej se je namreč vedno dogajalo, da ta odsek o verifikaciji mandatov pred državnim zborom sploh nikdar poročal ni.

Furtimaško zborovanje v Zagrebu.

Dunaj, 28. julija. Slovenski in hrvaški neklerikalni poslanci »Hrvatsko-slovenskega kluba« dementirajo vest, da bi bil »Hrvatsko-slovenski klub« pismeno pozdravil furtimaško zborovanje v Zagrebu, ker tudi nobeden izmed poslancev ne ve, da bi se bilo kaj takega sklenilo ali pa sploh moglo skleniti.

Prepovedan sokolski zlet.

Dunaj, 28. julija. Vlada je prepovedala župni zlet nižjeavstrijske sokolske župe v Postronu.

Wastianov mandat.

Gradec, 28. julija. Kakor kaže se bo vnel v Gradcu ljut boj za Wastianov mandat. Radikalec Stranski vztraja na svoji kandidaturi, nasproti njemu kandidirajo nemški nacionalci graškega podžupana Habicha.

Požar na Dunaju.

Dunaj, 28. julija. Kakor poročamo na drugem mestu se je posrečilo požar pri severnem kolodvoru na Dunaju ob 3. zjutraj omejiti. Ob 9. dopoldne je še vedno gorelo. Vojaška asistencija znaša 6 bataljonov pešcev in 2 eskadrona konjenikov. Zažgal je diurnist Franc Schoppek, ki se je že ponoči sam javil na komisarijatu. Na pogorišču je delalo 20 parnih brizgalnic. Cevi, ki so jih imeli napeljene so bile skupaj 20 km dolge. Škodo cenijo na približno 1 milijon kron.

Vročina.

Dunaj, 28. julija. Vročina je neizpremenjena. Že ob 8. zjutraj je vlada prav opoldanska vročina. Ravnotako poročajo iz več krajev Nemčije. V Budimpešti se je zgodilo vsled vročine včeraj več nesreč.

Morilec, ki se je ustrašil svojega zločina.

Dunaj, 28. julija. Trgovski pomočnik Ivan Wally, ki je na sruč polan, je poslal včeraj svojo ženo z doma z namenom, da usmrti svoja dva otroka in sebe. Šel je v kuhinjo in prinesel s seboj sekuro, s katero je prebil svoji 13letni hčerki lobanjo. Ko je videl smrtni boj otroka, je zgrabil svojega 3letnega sina ter zbežal na ulico, kjer je začel klicati na pomoč.

Trgovinska pogodba s Črno goro in Portugalsko.

Dunaj, 28. julija. Narodno-gospodarski odsek, ki se je danes konstituiral, se je bavil s trgovinsko pogodbo s Črno goro in Portugalsko, ker je vlada prosila, da naj se te dve točki rešita nujnim potom pri jutrišnjem zasedanju.

Vojna nevarnost med Francosko in Nemčijo.

Pariz, 28. julija. »Journal« poroča, da se Francosko mrzlično pripravlja na vojno z Nemčijo. Francoska vojna uprava je poklicala že rezervne letnike pod orožje. Po noči se je odpeljalo že mnogo vojaških in transportnih vlakov iz Pariza proti nemški meji. Vedno nove vojaške čete prihajajo v Pariz. Drugi listi pravijo, da se odpelje še tekmo današnjega dne 17 vojaških vlakov na mejo. V vojaških krogih nasprotujejo tem vestem ter zatrjujejo, da gre samo za velike vojaške vaje.

Telefonska in brzojavna poročila.

»Slovenec« — izdajalec.

Gradec, 28. julija. Iz zanesljivega vira se poroča, da pride kot naslednik vpokojenega dvornega svetnika Andoljška na njegovo mesto v Ljubljano celjski višjesodni svetnik dr. Kotschewar, ter da dobi to mesto nekako kot zadoščenje zato, da ni bil imenovan za državnega pravdnika v Ljubljani. To imenovanje je neposredna posledica »Slovenčevega« članka »Uradniško vprašanje«. Mredajni faktorji so se dosedaj ball razburjenja in odpora slovenske javno-

stati, katere bi izsvalo imenovanje nemškega sodnika na desedaj slovenskem mestu. Odkar je prinesel »Slovenec« oni infamni članek, se je lavrčal pravi preobrat v nemških krogih. Nemški poslanci so bili opozorjeni na ta izdajalski članek, ter so pritiskali z vso silo na vlado, češ da odločilna slovenska politična stranka nima ničesar proti imenovanju nemških sodnikov na slovenskih mestih. Graški višjesodni krogi so preskrbeli poslanecem prevode tega članka, katere naj bi nemški poslanci uporabili proti vladi kot dokumentarno podlago svojih zahtev.

Državni zbor.

Dunaj, 28. julija. V državnem zboru je danes na dnevnem redu bančna debata. Poslanec Kuranda je obširno referiral o bančni predlogi. Bančna predloga bo najbrže še danes sprejeta v drugem in tretjem branju. Državni zbor se bo bavil potem še danes z obtožnico Bienertthovega kabineta, katero so vložili socialni demokratje. Zvečer pride na vrsto drohobiška afera, o kateri bosta podala notranji minister in deželno-brambni minister primerne izjave.

Zadruga.

Dunaj, 28. julija. V nadaljevanju seje državnega zbora je izjavil poslanec Lewicky v imenu Rusinov, da ti ne morejo glasovati za bančno predlogo. Zelo zanimiva so izvajanja finančnega ministra, ki je izjavil, da bo banka v bodoče posvečala več pozornosti na razmerje med njo in zadružništvom, ter da bo dopusten tudi menični eskompt če podpiše zadruga in en član, oziroma zadruga in zadruga centrala. Finančni minister je poudarjal tudi, da bo poskrbela banka, da se ustanovi centrala za avstrijsko zadružništvo.

Nesoglasje v »Enotnem češkem klubu«.

Dunaj, 28. julija. Parlamentarna komisija enotnega češkega kluba se je bavila danes dopoldne s sprejemom poslanca Zahradnika, ki je pristopil h klerikalcem. Ker so agrarci protestirali, je bil njegov sprejem odklonjen. Odklonjena pa je bila tudi zahteva poslanca Masaryka in njegove skupine po zastopstvu v prezidiju in parlamentarni komisiji.

Poljski klub in poljske zahteve.

Dunaj, 28. julija. Poljski klub je imel sredi noči pozno sejo, v kateri se je razvila zelo živahna in važna debata o stališču Poljakov proti vladi. O seji je izdal pozno ponoči »Poljski klub« komuniké. »Poljski klub« hoče podpirati vlado, če si ta zapiše na program deželno avtonomijo. »Poljski klub« zahteva, da varuje vlada pravice dežela, zlasti Galicije v kulturnem in gospodarskem oziru in stoji na stališču, da je vodocestno vprašanje ena glavnih zahtev Poljakov. »Poljski klub« zahteva ureditev deželnih financ in lokalno železniškega vprašanja kot nujno potrebo. Vladi si mora zagotoviti trdno parlamentarno večino. Na podlagi koalicije parlamentarnih strank s trdnim programom. »Poljski klub« priznava važnost rešitve narodnostnih sporov, zlasti poravnava češko-nemškega spora. Zahteva pa, da se začne tudi v Galiciji pogajanja med Poljaki in Rusini, da se ustanovi modus vivendi v deželi na podlagi pravičnosti in realne potrebe.

Argentinsko meso.

Dunaj, 28. julija. Draginski odsek je imel danes dopoldne sejo v kateri je bil sprejet predlog, da mora vlada dovoliti kvantitativno in časovno neomejen uvoz argentinskega mesa. Ta predlog je bil sprejet z 29 proti 15 glasovom. Sprejet je bil tudi dodatni predlog češkega poslanca Čeha, ki zahteva zvišanje importnega kontingenta srbskega mesa.

Dunaj, 28. julija. Poslanec Mandić, načelnik draginskega odseka, bo stavil jutri v zbornici od draginskega odseka sprejete predloge. Vsi slovenski neklerikalni poslanci bodo glasovali za te predloge, t. j. za uvoz argentinskega mesa in odprtje meje za uvoz srbske živine.

Imenovanja v finančni službi.

Dunaj, 28. julija. Finančni minister je imenoval finančne tajnike dr. Janka Ponebška, Maksa Kostanjeveca in dr. Ivana Rupnika za finančne svetnike.

Ljudske šole — klerikalni krepilji.

Dunaj, 28. julija. Stajerski klerikalni poslanec Hagenhofer je vložil današnji seji zbornice predlog za prenositev državnega šolskega zakonika. V svojem predlogu zahteva, da naj se odpravi § 75, namesto njega pa naj se sprejme določba, da imajo posamezne dežele odločati o šolskem vprašanju. Deželni zbori naj bi odločali pred vsem o zadevah, ki jih obsegajo §§ 17, 18, 19, 21 odstavka 1, 3, 5 in 6, 22 odstavka 2, 28, 38 in 48 odstavka 2. Hagenhoferjev predlog ima namen izročiti ljudsko šolstvo klerikalnemu nasilju in agrarcem. Zlasti bi se to zgodilo s slovenskim šolstvom, ki bi bilo na milost in ne-

Potrtim srcem javljamo vsem sorodnikom in znancem pretžno vest, da je naša soproga, oziroma mati, sestra in teta, gospa

Marija Reich

po kratki mučni bolezni, previdna s svetimi zakramenti za umirajočo, včeraj v četrtek 27. julija ob 11. uri ponoči v 51. letu starosti mirno v Gospodu zaspala. 2575 Zemski ostanki predrage pokojnice se bodo prepeljali jutri v soboto, dne 29. julija ob pol 6. uri popoldne iz hiše žalosti, Poljanski nasip št. 8, na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Predrago rajnico priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 28. julija 1911.

Globoke žalujoči ostali.